

**Az Egyesült Nemzetek
Szervezetének a nőkkel szembeni
hátrányos megkülönböztetés
felszámolásával foglalkozó
Bizottsága (CEDAW)**

**Útmutató a fogyatékossgal élő
személyek szervezetei részére**

**Hogyan vehetnek részt egy országértékelési folyamatban,
és hogyan nyújthatnak be panaszt**

Ez a füzet iránymutatást biztosít a fogyatékossgal élő személyek szervezetei számára arra vonatkozóan, hogy miként lépjenek kapcsolatba a nőekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottsággal (angolul: „Committee on the Elimination of Discrimination Against Women”, vagy „CEDAW”). Az útmutatóból olyan kérdésekről tájékozódhat, mint hogy **miként vehetnek részt egy országértékelési folyamatban, és/vagy miként nyújthatnak be panaszt.**

Tartalom

Rövidítések	3
A nőekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság	4
Mire van szüksége a CEDAW-nak a fogyatékossgal élő személyek szervezeteitől?	5
Hogyan vehetnek részt egy országértékelési folyamatban	7
Jelentéstétel	7
Értékelés	7
Egyéni panasz.....	9
Vizsgálat.....	10
Általános ajánlások	10
További információ az értékelési eljárásokról	11
A saját inputok összeállítása	12
Alternatív jelentés.....	12
Genfi nyilatkozat.....	14
Röviden.....	15
Fogalmak összefoglalása.....	16
A dokumentumot összeállították:.....	17

Ehhez a kiadványhoz az Európai Unió pénzügyi támogatással járult hozzá. A jelen kiadványban szereplő információk nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság hivatalos álláspontját.

Rövidítések

CEDAW – Egyezmény a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről

CRPD – Egyezmény a fogyatékossgal élő személyek jogairól

CSZ – Civil szervezet

FÉSZ – Fogyatékossgal élő személyek szervezete ([a fogyatékossgal élő nők európai szervezeteinek nem kimerítő jellegű listáját itt tekintheti meg](#)).

PL – Problémák listája

JEPL – Jelentéstétel előtti problémák listája

ENSZ – Egyesült Nemzetek Szervezete

A nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság

[A nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény](#) (CEDAW) egy nemzetközi emberi jogi egyezmény, amely minden nő jogait védi. Kötelezi a 189 országot, amely ratifikálta („részes államok”), hogy tegyenek lépéseket a nők elleni diszkrimináció ellen. Az egyezményt az Európai Unió összes országa ratifikálta. **Maga az Európai Unió mindazonáltal még nem ratifikálta az egyezményt.**

[A nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság](#) (a továbbiakban: „Bizottság”) a CEDAW végrehajtásának nyomon követéséért felelős szakértői bizottság. A Bizottság a részes államok által kinevezett **23 nőjogi szakértőből** áll, akik egyéni minőségükben töltik be a tisztséget. A Bizottság tagjainak megbízatása két évig tart, és egyszer választhatók újra. A Bizottság a tagjai közül elnököt, három alelnököt és egy előadót választ.

[A Bizottság jelenlegi tagjainak teljes listája, valamint az önéletrajzuk ezen a hivatkozáson érhető el.](#)

[GYIK a CEDAW egyezménnyel és a CEDAW Bizottsággal kapcsolatosan](#)

A Bizottság évente egyszer részt vesz a [Nők Helyzetével foglalkozó Bizottság](#) („[Commission on the Status of Women](#)”) elnevezésű kéthetes, az ENSZ New York-ban lévő székhelyén megrendezett eseményen, amelyen az Egyezményt ratifikált összes ország állami tisztviselői, a Bizottság tagjai és civil szervezetek képviselői is jelen vannak.

A Bizottság 1991-ben elfogadott egy [Általános ajánlást](#), amely kimondja, hogy a részes államoknak **„időszakos jelentéseikben tájékoztatást kell adniuk a fogyatékossgal élő nőkről, valamint az ő sajátos helyzetük kezelése érdekében tett intézkedésekről.”** Ezek közé az intézkedések közé tartozik az oktatáshoz, foglalkoztatáshoz, egészségügyi szolgáltatásokhoz és társadalombiztosításhoz, valamint a szociális és kulturális élethez való egyenlő hozzáférés biztosítása.

A CEDAW-ot a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményben („[Convention on the Rights of Persons with Disabilities](#)” vagy „[CRPD](#)”), valamint az ahhoz tartozó [3. sz., a fogyatékossgal élő](#)

[nők jogairól szóló általános megjegyzésben](#) foglaltak tükrében kell értelmezni.

A CRPD Bizottság [7. sz. általános megjegyzése a fogyatékossgal élő személyeknek az Egyezmény végrehajtásában és nyomon követésében való részvételéről](#) (a könnyen olvasható angol nyelvű változatért [kattintson ide](#)).

Mire van szüksége a CEDAW-nak a fogyatékossgal élő személyek szervezeteitől?

A Bizottság ritkán választ meg fogyatékossgal élő nőket a szakértői közé, és az országjelentések gyakran nem tartalmaznak információkat a fogyatékossgal élő nőkről és lányokról, ezért a fogyatékossgal élő személyek szervezeteire kell támaszkodniuk ahhoz, hogy tájékozódni tudjanak a fogyatékossgal élő személyeket érintő kérdésekben. Ana Peláez Narváez (EFF-alelnök) volt az első nő [a fogyatékossgal élők mozgalmából](#), akit 2018-ban a Bizottság tagjává választottak.

Önök is biztosíthatnak információkat a nők és lányok helyzetéről az Önök országában.

Példák a fogyatékossgal élő személyek szervezetei általi hozzájárulásokra

- [Az Európai Fogyatékosügyi Fórum és a Nemzetközi Fogyatékosági Szövetség](#)
- [A CERMI Nőjogi Alapítványa](#)
- [Femmes pour le dire, femmes pour agir](#)
- [Women Enabled International és Disability Rights International](#)

Különbségek a CEDAW Bizottság és a CRPD Bizottság között:

Táblázat a CEDAW Bizottság és a CRPD Bizottság közötti különbségekről

	CEDAW Bizottság	CRPD Bizottság
Cél	Nyomon követi a CEDAW-ot 1982 óta	Nyomon követi a CRPD-t 2006 óta
Tagság	23 nőjogi szakértő	18 fogyatékossgal élők jogaival foglalkozó szakértő

Ülések	Évente 3 (3–4 hét hosszúságú)	Évente 2 (4–5 hét hosszúságú)
Elfogadott dokumentumok	Problémák listája, jelentéstétel előtti problémák listája Záró észrevételek Általános ajánlások A panasszal kapcsolatos állásfoglalások Vizsgálati jelentések	Problémák listája, jelentéstétel előtti problémák listája Záró észrevételek Általános megjegyzések A panasszal kapcsolatos állásfoglalások Vizsgálati jelentések
Állandó munkacsoport	<u>A nőkkel és lányokkal szembeni diszkriminációval foglalkozó munkacsoport</u>	Nincs

Hogyan vehetnek részt egy országértékelési folyamatban

Írhatnak a Bizottságnak, és beszélhetnek a Bizottság tagjaival. Évente 3 ülészakot tartanak a svájci Genfben (általában márciusban, júliusban és októberben). A múltbeli és jövőbeni ülészakok menetrendje [elérhető online](#).

Az arra vonatkozó idővonalat, hogy hogyan kapcsolódhatnak be az értékelésbe, lent találják. Az idővonal után részletekbe bocsátkozunk azt illetően, hogy hogyan érdemes írniuk a Bizottságnak, és hogyan adjanak prezentációt az ülés előtt. A definíciók teljes listáját lásd [itt](#). A Titkárság kifejezés alatt minden esetben a Bizottság Titkárságát értjük.

Jelentéstétel

Derítsék ki, hogy mikorra van beütemezve az Önök országának értékelése, és nyújtsanak be egy alternatív jelentést, amely az állami jelentéshez képest további információkat tartalmaz.

1 évvel az Egyezmény ratifikálását követően a részes államoknak be kell nyújtaniuk egy kezdeti jelentést azzal kapcsolatban, hogy miként hajtják végre az Egyezményt. Ezt követően 4 évente, illetve a Bizottság kérésére bármikor, vagy **opcionális egyszerűsített értékelési eljárást követően** is jelentést kell benyújtaniuk.

Értékelés

Az ülések hetében a részes államok szóbeli prezentációt adnak, a Bizottság tagjai pedig kérdéseket tesznek fel. Ezt „**interaktív párbeszédnek**” nevezik.

Az előzetes ülészakok **a rendes ülészak befejeződését követően egy héttel** megtartott értekezletek, amelyek során az előzetes ülészaki munkacsoport elfogadja a problémák listáját, illetve a jelentéstétel előtti problémák listáját.

An ENSZ nem finanszírozza a személyes részvételt.

Előzetes ülészek

Hangsúlyozzák, hogy mely kérdéseket vegye be az előzetes ülészeki munkacsoport a problémák listájába.

Az előzetes ülészek első napján az **előzetes ülészeki munkacsoport** **privát, informális találkozón vesz részt az értékelésre kerülő országok civil szervezeteivel**, hogy kérdéseket tegyen fel azoknak a problémák listájának elfogadása előtt.

A Bizottság 5 tagja (az **előzetes ülészeki munkacsoport**) megvizsgálja a jelentést, és összeállítja a **problémák listáját („PL”)** **vagy a jelentéstétel előtti problémák listáját („JEPL”)**, amely egy legfeljebb 3, a végrehajtással kapcsolatos problémára vonatkozó és a megoldást ösztönző, egyenként 20 kérdésből álló lista. A PL-ek a [Bizottság weboldalán](#) kerülnek **közzétételre** angol nyelven, néhány héttel az ülészek vége után. A JEPL-t opcionális egyszerűsített értékelési eljárás esetén állítják össze.

Az előzetes ülészek után

Önök

- Átdolgozhatják az alternatív jelentésüket (több információt hozzáadva), vagy benyújthatják azt
- Alternatív választ nyújthatnak be a PL-re

A részes államnak 2–3 hónapon belül válaszolnia kell a PL-re.

Ülészek

Hangsúlyozzák, hogy mely ajánlásokat érdemes bevenni a záró megjegyzésekbe, és vegyenek részt a részes állam és a Bizottság közötti értekezleten.

Az interaktív párbeszédnek **két 3 órás ülésből** állnak, ahol a Bizottság:

- Értékeli az Egyezménynek az egyes országok általi alkalmazását, és megfogalmazza a **záró megjegyzéseket**, amelyek tartalmazzák az arra vonatkozó ajánlásokat is, hogy miket kell megtenniük a nők jogainak védelme érdekében.
- Megvitatja, hogy hogyan kell értelmezni és végrehajtani az Egyezményt, figyelemmel az **általános ajánlások** elfogadására.
- Befogadja a magánszemélyektől vagy magánszemélyek csoportjaitól a jogsértésekre vonatkozóan beérkezett panaszokat.

- Vizsgálatokat indít a nők jogainak rendszerszintű megsértésével járó helyzetek tekintetében.

A részes állam és a Bizottság közötti ülészeki értekezleten Önök is részt vehetnek, de nem szólalhatnak fel. Az interaktív párbeszéd az [ENSZ Webt](#) keresztül streamelt nyilvános események. Az informális nyilvános értekezleten videokonferencia útján is részt lehet venni. Ezt előre le kell egyeztetni a Bizottság Titkárságával (lásd az egyes ülészek előtt közzétett „részvételi szándékra vonatkozó tájékoztatás” követelményeit).

A részes államokkal megvalósuló értekezlet előtt két értekezletre kerül sor a civil szervezetekkel: egy **informális nyilvános értekezletre** és egy **ebéidőben zajló privát eligazításra**.

- Informális nyilvános értekezlet: a Bizottság egy-másfél órás értekezletet tart az egyes, a 3. ülés alatt értékelendő országok civil szervezeteivel.
- Ebéidőben zajló privát eligazítás: a Bizottság egy órás értekezletet tart egy adott ország civil szervezeteivel.

A záró észrevételek a [Bizottság weboldalán](#) kerülnek **közzétételre** angol nyelven, néhány héttel az ülészek vége után.

Az ülészek után **lefordíthatják a záró észrevételeket** a nemzeti nyelvükre, és felhasználhatják az érdekképviseleti tevékenységük során, valamint **sajtókonferenciát szervezhetnek** az ajánlásaik előadására, vagy utánkövetési értekezleteket szervezhetnek a kormányzatukkal az ajánlások végrehajtásának megvitatására.

Az ország köteles végrehajtani a Bizottság által elfogadott ajánlásokat, és négyévente új jelentést küldeni ugyanazon eljárást követve; illetve ha elfogadták a Bizottság **egyszerűsített értékelési eljárásának** alkalmazását, akkor a következő értékelés a Bizottság jelentés előtti problémalistájának (JEPL) elfogadásával kezdődik.

Egyéni panasz

Egyéni panaszt nyújthatnak be a Bizottsághoz.

Ha közleményt nyújtanak be egy magánszemély nevében, akkor először be kell szerezniük az illető személy arra vonatkozó írásbeli beleegyezését, hogy a nevében fellépjenek.

A **belföldi jogorvoslati lehetőségeket** már kimerítették érintő panaszok esetében (ami alatt a fellebbezéseket is érteni kell, egészen addig, ameddig az ítélet már nem támadható tovább) a Bizottság az ún. „**egyéni panaszokkal kapcsolatos állásfoglalás**” eljárását folytatja le. **A panaszok nem lehetnek anonimek.**

Fordítsák le a [panaszok benyújtására vonatkozó útmutatót](#) angol nyelvről a saját nemzeti nyelvükre, hogy több ember megérthesse, hogyan élhet ezzel a lehetőséggel.

2020 februárjában a Bizottság elfogadta egy Spanyolországban történt [szülészeti erőszakkal kapcsolatos panasszal kapcsolatos állásfoglalását](#) (a szülészeti erőszak a nők által az intézményben történő szülés során elszenvedett erőszak). Ebben felszólította a kormányt, hogy fizessen kártérítést az áldozatnak, és tegyen lépéseket a nők biztonságos anyasághoz és megfelelő szülészeti szolgáltatásokhoz való jogának védelmére, valamint a szülészeti erőszak megfékezése érdekében.

[A közelmúltban megvizsgáltak](#) két olyan esetet is, amikor fogyatékossgal élő nőket a férjük gyilkolt meg (Moldovában és Finnországban), de ezeket nem találták befogadhatónak, mert még nem folytatták le a nemzeti bíróságok eljárásait.

Vizsgálat

Rendelkezésre bocsáthatnak információkat a Bizottság vizsgálataihoz.

A Bizottság [vizsgálatot](#) indíthat a rendszerszintű jogsértések tekintetében (még anonim panaszok alapján is), ami kiterjedhet az adott ország meglátogatására is. A vizsgálatokkal kapcsolatos jelentések megtekinthetők [a Bizottság weboldalán](#).

Általános ajánlások

Az általános ajánlások részletesebben fejtenek ki az Egyezményben lefektetett egy vagy több jogot, és azt, hogy az országok hogyan ültethetik az(oka)t át a gyakorlatba. A Bizottság eddig összesen [37 általános ajánlást](#) fogadott el különféle témákban. Az új általános ajánlásokkal kapcsolatosan folytatott munkára vonatkozó bejelentések a [Bizottság weboldalán](#) kerülnek közzétételre.

A Bizottság egyes ülészekokban „**általános vitanapot**” tarthat, amely nem kapcsolódik az országértékelésekhez, és amelyek során a civil szervezeteket arra kérik, hogy tegyenek szóbeli nyilatkozatokat, amelyek segítenek a Bizottság tagjainak megszövegezni az Egyezmény egyes konkrét cikkeivel vagy témáival kapcsolatos általános ajánlásokat.

A civil szervezeteket írásbeli beadvány benyújtására is felkérhetik. Az új általános ajánlásokra és a hozzájárulásokkal kapcsolatos instrukciókra vonatkozóan [a Bizottság weboldalán](#) találnak bővebb információt.

További információ az értékelési eljárásokról

- [Az értékelési folyamat](#)
- [Az egyszerűsített értékelési eljárás](#)
- [Az egyszerűsített értékelési eljárás alkalmazását elfogadott országok listája](#)
- [Példák a Bizottság által elfogadott problémalistákra, jelentéstétel előtti problémalistákra, valamint záró észrevételekre](#)
- [Példák záró észrevételekre](#)
- [Egyéni panasz](#)
- [Vizsgálat](#)

A saját inputok összeállítása

Alternatív jelentés

A jelentéseket a [Titkárságra](#) kell beküldeni, a cedaw@ohchr.org e-mail-címre, a tárgy mezőbe pedig ezt kell írni: „**submission**”, majd **az ország neve angolul** (pl. „Submission Hungary”). **Az alternatív jelentést legkésőbb 4 héttel annak az ülésnek a kezdete előtt kell beküldeni, amelynek során az adott ország a problémák listájával vagy a záró észrevételekkel kapcsolatosan érintett lesz.**

- **Maximális szószám:** Fogyatékossgal élő személyek szervezetei esetében 3500 szó, civil szervezetek koalíciói esetében 6000 szó.
- **Nyelv:** A Bizottság munkanyelvei megegyeznek az ENSZ hat nyelvével (angol, francia, kínai, orosz, arab és spanyol), de az alternatív jelentéseket nem fordítja le. Javasoljuk, hogy angol nyelven nyújtsák be a jelentésüket.
- **Formátum:** Word vagy text, **nem PDF**

vagy

Benyújthatnak egy rövidebb jelentést tematikus problémákkal, amely tartalmazza a problémák listájához vagy a jelentéstétel előtti problémák listájához javasolt kérdések listáját is.

Ajánlott strukturálás

A szervezetük/koalíciójuk rövid bemutatása: mi a története, és kiket képvisel. Itt a cél a hitelességük megalapozása.

A legfontosabb kérdésekről szóló összefoglaló: ennek tükröznie kell, hogy Önök szerint mely kérdések igénylik a Bizottság különös figyelmét az állami jelentés vizsgálata során.

Kritikai elemzés a fogyatékossgal élő nők és lányok helyzetéről az Önök országában, az Egyezmény tükrében: Megadhatnak információkat az oktatáshoz, foglalkoztatáshoz és igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréssel, a diszkriminációval, az erőszakkal, a jogi cselekvőképességgel, az intézménybe utalásokkal stb. kapcsolatosan.

- Jelöljék meg a forrásaikat is, és tűzzenek be hivatkozásokat az állami jelentésre (pl. „az állami jelentés X pontja”).
- Használják fel a CRPD Bizottság részére, illetve az általa korábban rendelkezésre bocsátott információkat – ideértve a Bizottság által a fogyatékossgal élő nőkkel és lányokkal kapcsolatosan adott ajánlásokat is –, hangsúlyozva, hogy ezeket a problémákat már korábban is elítélték.
- Az állam által használt nyelvezetre történő hivatkozáskor használják a helyes terminológiát és idézőjeleket.
- Kerüljék a rövidítések és betűszavak használatát.
- Minden javasolt kérdést és ajánlást össze kell kapcsolni a jelentésükben foglalt információkkal. Legyenek konkrétak, figyelemmel arra is, hogy milyen típusú lépéseket kívánnak szorgalmazni a kérdések vagy ajánlások alapján.

Ne számítsanak arra, hogy a Bizottság bármit is tudni fog az országukban a fogyatékossgal élő nőket és lányokat érintő problémákról, vagy általánosságban a fogyatékossgal élők jogairól. A jelentésüknek önmagában érthetőnek kell lennie.

Lépjének kapcsolatba nőjogi szervezetekkel, hogy egyesíthessék az erőiket és információt cserélhessenek. Emellett tudatosabbá tehetik őket a fogyatékossgal élő nők és lányok helyzetével kapcsolatban. [Lásd az Európai Női Lobbí tagjait itt.](#)

Példák alternatív jelentésekre

- Moldovai Fogyatékossgal Élő Vállalkozók Egyesülete – „Európai készségek határok nélkül”: [a Moldovára vonatkozó záró észrevételekkel kapcsolatos beadvány](#) (2020)
- Belga Fogyatékossgai Fórum: [a Belgiummal kapcsolatos JEPL-re vonatkozó beadvány](#) (2019)
- Fundáción CERMI Műjeges: [a Spanyolországgal kapcsolatos JEPL-re vonatkozó beadvány](#) (2019)
- Olasz Fogyatékossgai Fórum: [az Olaszországgal kapcsolatos JEPL-re vonatkozó beadvány](#) (2017)
- Litván Fogyatékossgai Fórum: [a Litvániával kapcsolatos záró észrevételekre vonatkozó beadvány](#) (2019)
- SUSTENTO: [a Lettországgal kapcsolatos záró észrevételekre vonatkozó beadvány](#) (2020)

Genfi nyilatkozat

Hangolják össze a tevékenységüket más szervezetekkel, amelyek jelen lehetnek az értekezleten. Vegyék fel a kapcsolatot az országuk egyenlőséggel foglalkozó szervével, emberi jogi intézményével és nőjogi szervezeteivel, és tudakolják meg, hogy ők is részt fognak-e venni.

Nyilatkozat az előzetes ülészak során

Emeljék ki, hogy mely kérdéseket kellene Önök szerint bevenni a problémák listájába.

A részvételhez küldjenek kérelmet a [Titkárságra](#), amikor benyújtják az alternatív jelentésüket, még az adott ülészakra vonatkozó határidő előtt. A határidőt [a Bizottság weboldalán közzétett hirdetményben](#) találják.

Állítsanak össze egy rövid szóbeli nyilatkozatot az országukban aktuális főbb kérdésekről, és küldjék be írott formában, e-mailben a Titkársághoz néhány nappal az ülés előtt. Egy adott ország összes civil szervezetének együttesen van legfeljebb 10 perce, ezért lehetséges, hogy csak pár percük lesz beszélni, mielőtt a Bizottság tagjai elkezdenének kérdéseket feltenni a szervezeteknek. **Fókuszáljanak a saját prioritásaikra,** valamint arra, hogy az alternatív jelentésben nem szereplő további információkkal szolgáljanak.

Részt vehetnek személyesen vagy videókonferencia útján, amelyet előre egyeztetni kell a [Titkársággal](#). Az ENSZ nem finanszírozza a részvételt.

A tolmácsolás angol, spanyol és francia nyelvre biztosított. Ha más nyelven szeretnének nyilatkozatot tenni, akkor saját költségen kell tolmácsot biztosítaniuk.

Kapcsolatba léphetnek az EFF-el és a Nemzetközi Fogytékossági Szövetséggel, hogy tájékoztassanak minket a Bizottság értekezletein való részvételi szándékukról, és így támogathassuk Önöket (info@ida-secretariat.org).

A szóbeli felszólalást tenni kívánó civil szervezetek az Apia Páicii (iwraw-ap@iwraw-ap.org) szervezettel vehetik fel a kapcsolatot támogatásért.

Nyilatkozat az ülészak során

Emeljék ki, hogy Önök szerint mely ajánlásokat érdemes bevenni a záró megjegyzésekbe.

A részvételhez még az adott ülészakra vonatkozó határidő előtt kérelmet kell küldeniük a [Titkárságra](#), az alternatív jelentésük benyújtásával együtt. Ha szeretnének tájékozódni a pontos határidőről, olvassák el [a Bizottság weboldalán közzétett hirdetményt](#), vagy lépjenek kapcsolatba az EFF-el.

A tolmácsolás angol, spanyol és francia nyelvre biztosított. Ha más nyelven szeretnének nyilatkozatot tenni, akkor saját költségen kell tolmácsot biztosítaniuk.

Állítsanak össze egy rövid szóbeli nyilatkozatot az országukban aktuális főbb kérdésekről, és küldjék be írott formában, e-mailben a Bizottság Titkárságához néhány nappal az ülés előtt. Egy adott ország összes civil szervezetének együttesen van legfeljebb 10 perce, ami azt jelenti, hogy előfordulhat, hogy csupán néhány percük lesz beszélni, mielőtt a Bizottság tagjai elkezdenének kérdéseket feltenni a szervezeteknek.

Röviden

1. Nyújtsanak be alternatív jelentést a Bizottsághoz.
2. Vegyenek részt az előzetes ülészakon, és javasoljanak kérdéseket a problémák listájára és a jelentéstétel előtti problémák listájára.
Részt vehetnek és szóban közölhetik a mondandójukat.
3. A kormány 2–3 hónapon belül válaszol a problémák listájára.
4. Az ülészak során interaktív párbeszédre kerül sor az országgal, majd megállapításra kerülnek a záró észrevételek.
Részt vehetnek és szóban közölhetik a mondandójukat.
5. A kormánynak végre kell hajtania a **záró észrevételeket**.

Fogalmak összefoglalása

- **Problémák listája (PL):** A Bizottság által az államnak az állam jelentése alapján feltett kérdések listája.
- **Informális privát ülés:** Az előzetes ülészeki munkacsoport és a civil szervezetek közötti találkozó, amelyen a civil szervezetek felszólalhatnak a problémák listájának elfogadása előtt.
- **Ülésszak:** A Bizottság által Genfben megszervezett találkozó, amelynek során sor kerül az országértékelésekre.
- **Informális nyilvános ülés:** A Bizottság és a civil szervezetek közötti találkozó, amelyen a civil szervezetek felszólalhatnak a záró észrevételek elfogadása előtt.
- **Ebédidőben zajló privát eligazítás:** Egyórás találkozó a Bizottság és a civil szervezetek között, amelynek során a civil szervezetek a záró észrevételek elfogadása előtt válaszolnak a Bizottság tagjai által az informális nyilvános ülésen feltett kérdésekre.
- **Interaktív párbeszéd:** A Bizottság és valamely állam közötti, az állam értékelése érdekében megtartott találkozó. Esetenként konstruktív párbeszédnek is nevezik.
- **Záró észrevételek:** Az interaktív párbeszéd végén elfogadott dokumentum, amely kiemeli az aggályos területeket és az ajánlásokat.
- **Panasz:** Egyéni vagy kollektív panasz, amelyet sikertelenül próbáltak érvényesíteni a nemzeti bíróságok előtt. A panaszok nem lehetnek anonimek.
- **Az egyéni panaszokkal kapcsolatos állásfoglalások:** A Bizottság által a panaszra válaszként lefolytatott írásbeli eljárás.
- **Vizsgálat:** A valamely országban megvalósuló rendszerszintű visszaélések vizsgálata a panasztétel alapján.
- **Általános eszmecserék napja:** Az országértékelésektől elválasztott külön nap, amelynek során a civil szervezetek nyilatkozatot tehetnek, hogy további információkkal szolgáljanak az általános ajánlásokhoz.
- **Általános ajánlások:** Egy dokumentum, amely részletesen bemutatja az Egyezmény tartalmát, és hogy az országok hogyan hajthatják azt végre.

A dokumentumot összeállították:

Szerzők: Madeline Escourt, Matilda Apio

Szerkesztő: Naomi Mabita

Kiadásért felelős igazgató: Marine Uldry

További kérdéseikkel kérjük, forduljanak az [EFF emberi jogi tisztviselőjéhez](#), vagy küldjenek nekünk e-mailt a következő címre: info@edf-feph.orh.

Ehhez a kiadványhoz az Európai Unió pénzügyi támogatással járult hozzá. A jelen kiadványban szereplő információk nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság hivatalos álláspontját.